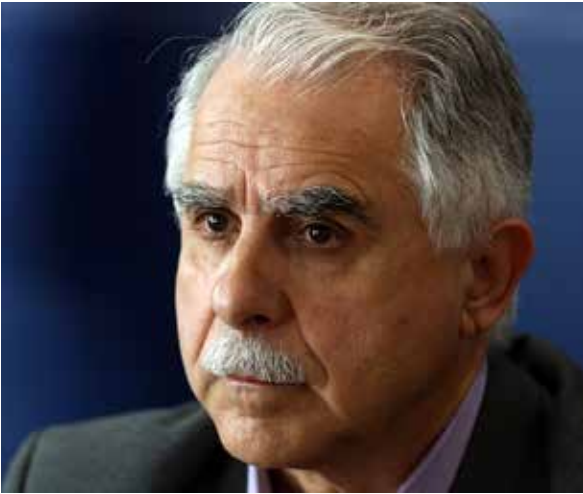

Φωτογραφία εξωφύλλου: Μητέρα-πρόσφυγας από τη Συρία και οι κόρες της, στην Ελλάδα, ΑΠΕ-ΜΠΕ/Mihaela Noroc.

Η Ρουμάνα φωτογράφος Mihaela Noroc ξεκίνησε το 2013 ένα ιδιαίτερο πρότζεκτ, με τίτλο «The Atlas of Beauty».

Το 2015 στάθηκε χρονιά-ορόσημο για την Ελλάδα, η οποία κλήθηκε να διαχειριστεί έναν μεγάλο αριθμό προσφύγων και μεταναστών που κατέφθαναν στη χώρα, προσπαθώντας να ξεφύγουν από τον πόλεμο και αναζητώντας μια καλύτερη ζωή στην Ευρώπη. Η ελληνική κυβέρνηση έθεσε ως πρώτη προτεραιότητα την υποδοχή και τη φιλοξενία των προσφύγων. Από την πρώτη στιγμή η Ελληνική Πολιτεία κλήθηκε να καλύψει τις άμεσες ανάγκες καθώς και την πρόσβασή τους στην υγεία και την εκπαίδευση.

Αναγκαίο βήμα σε αυτή την κατεύθυνση, η χάραξη και η σταδιακή υλοποίηση μιας στρατηγικής για την ένταξη αυτού του πληθυσμού στα ελληνικά δεδομένα, η οποία έχει ως αφετηρία τη στιγμή που ο πρόσφυγας ή ο μετανάστης εισέρχεται στη χώρα. Για εμάς η ένταξη νοείται όχι μόνο ως μια δέσμη ίσων δικαιωμάτων και τυπική πρόσβαση στην ιδιότητα του πολίτη, αλλά ως ουσιαστική πράξη συμμετοχής και διαμόρφωσης μιας κοινωνίας χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς. Στη νέα Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη και την Υποδοχή, την οποία τώρα ξεκινάει να υλοποιεί η Ελλάδα, τα παλαιότερα μοντέλα της αφομοίωσης και της διαπολιτισμικότητας αντικαθίστανται από ένα νέο μοντέλο δημοκρατικού διαλόγου. Ένα μοντέλο που δίνει τη δυνατότητα συμμετοχής στο δημόσιο χώρο και στο διάλογο χωρίς να επιβάλλει τον τρόπο, αλλά αναγνωρίζοντας το δικαίωμα στους μετανάστες και τους πρόσφυγες να διατηρούν την ταυτότητά τους, διαμορφώνοντας και νέες, οι οποίες σχηματίζονται από τη συμμετοχή στην κοινωνία υποδοχής. Με άλλα λόγια προωθείται το πνεύμα της κοινωνικής ενσωμάτωσης που καταλήγει σε ένα «ελληνικό μοντέλο για την ένταξη», με κύριο εκτελεστικό μηχανισμό των πρωτοβουλιών ένταξης την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Το όραμα της Εθνικής Στρατηγικής αντικατοπτρίζεται στο πιλοτικό πρόγραμμα HELIOS, με αναφορά σε παρεχόμενες υπηρεσίες όπως η παροχή μαθημάτων γλωσσομάθειας, η ψυχοκοινωνική στήριξη, ο επαγγελματικός προσανατολισμός και η καταγραφή δεξιοτήτων. Παράλληλα, σχεδιάζονται και ξεκινάνε άμεσα προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας που απευθύνονται σε πρόσφυγες και μετανάστες από 15 ετών και άνω. Ακόμη, κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2018, θα υλοποιηθεί το έργο καθολικής καταγραφής του εκπαιδευτικού και εργασιακού προφίλ του προσφυγικού πληθυσμού που διαμένει στη χώρα από το 2015, με στόχο το σχεδιασμό αποτελεσματικών και εξειδικευμένων πολιτικών και δράσεων ένταξης στην εργασία και στην εκπαίδευση. Στις παραπάνω δράσεις εντάσσεται και το συζητούμενο Πρόγραμμα Απασχόλησης στον Αγροτικό Τομέα για 2.000 αιτούντες διεθνούς προστασίας και μετανάστες.

Όλες οι παραπάνω δράσεις σχεδιάζονται και προωθούνται με πλήρη συνεκτίμηση της κατάστασης που βιώνουν σε αυτή τη φάση οι Έλληνες πολίτες. Είναι ανάγκη να τηρηθεί μια ισορροπία στα δικαιώματα μεταξύ Ελλήνων, προσφύγων και μεταναστών. Και αυτό κάνουμε!

Γιάννης Μπαλάφας

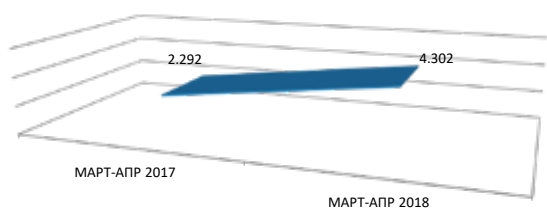
Υφυπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΕΣ-ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ

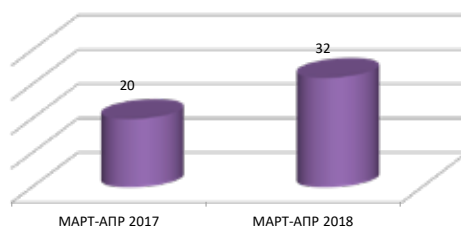
Ο αριθμός των παράτυπα εισελθόντων πολιτών τρίτων χωρών στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, το α΄ τετράμηνο του έτους 2018 ανήλθε σε 25.578, έναντι 14.222 κατά το α΄ τετράμηνο του έτους 2017. Μέσω των ελληνοτουρκικών θαλασσίων συνόρων, εισήλθαν παράτυπα –σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Ελέγχου Συνόρων, Μετανάστευσης και Ασύλου (ΕΣΚΕΣΜΑ)– 8.522 άτομα κατά το α΄ τετράμηνο του έτους 2018, έναντι 5.307 το αντίστοιχο τετράμηνο του έτους 2017. Οι παράτυπες εισροές στα ελληνοτουρκικά χερσαία σύνορα ανήλθαν σε 5.802 το α΄ τετράμηνο του έτους 2018, έναντι 667 το α΄ τετράμηνο του έτους 2017, ενώ παρουσιάζουν σημαντική υποχώρηση μετά το τέλος Απριλίου 2018.

	Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ 2017	Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ 2018
ΠΑΡΑΤΥΠΕΣ ΕΙΣΡΟΕΣ ΣΤΑ Ε/Τ ΘΑΛΑΣ- ΣΙΑ ΣΥΝΟΡΑ	5.307	8.522
ΠΑΡΑΤΥΠΕΣ ΕΙΣΡΟΕΣ ΣΤΑ Ε/Τ ΧΕΡΣΑΙΑ ΣΥΝΟΡΑ	667	5.802

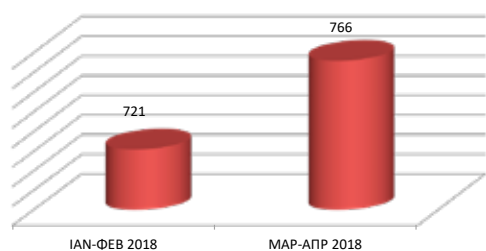
ΔΙΑΣΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΤΥΠΑ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
(Λ.Σ.)

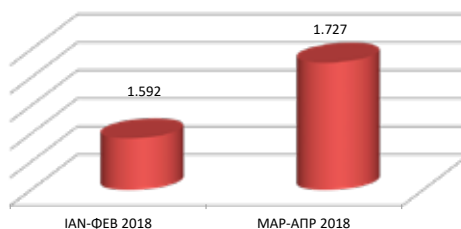
ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΔΙΑΚΙΝΗΤΩΝ
(Λ.Σ.)

ΕΘΕΛΟΥΣΙΕΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ (ΔΟΜ)

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΕΣ-ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ESTIA

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, ως το τέλος Απριλίου 2018, δημιουργήθηκαν, με τη συνεργασία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, 24.487 θέσεις στέγασης σε διαμερίσματα σε 21 πόλεις της Ελλάδας για ευάλωτους αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες, στο πλαίσιο του Προγράμματος ESTIA, με ποσοστό πληρότητας 97%. Ως το τέλος του α΄ τετραμήνου στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος, 21.002 άτομα στεγάστηκαν, 3.536 εκ των οποίων αναγνωρισμένοι πρόσφυγες. Το 48% των ωφελουμένων είναι παιδιά, ενώ το 87% προέρχονται από τη Συρία, το Αφγανιστάν, το Ιράκ, την Παλαιστίνη και το Ιράν. Το 58% των παρεχομένων στο πλαίσιο του προγράμματος ESTIA θέσεων βρίσκεται στην Αθήνα, το 35% στην υπόλοιπη ηπειρωτική Ελλάδα, ενώ το 6% στα νησιά.

Συνολικά, 44.753 δικαιούχοι πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο (21.098 νοικοκυριά) έλαβαν τον Απρίλιο του έτους 2018 οικονομική βοήθεια μέσω προπληρωμένων καρτών (cash assistance), ενώ το ποσό που διανεμήθηκε ανήλθε σε 4,5 εκ. ευρώ.

© UNHCR / Alfredo D' Amato

© UNHCR / Yorgos Kyvernitis

© UNHCR / Yorgos Kyvernitis

© UNHCR / Markel Redondo

ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΣΥΛΟΥ

ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΣΤΟΝ Α΄ ΒΑΘΜΟ

Κατά το δίμηνο **Μαρτίου-Απριλίου** του έτους **2018**, υποβλήθηκαν **9.810** αιτήσεις ασύλου (**6.568** από άνδρες και **3.242** από γυναίκες). Το αντίστοιχο δίμηνο του έτους **2017**, είχαν υποβληθεί **7.584** αιτήσεις (**5.387** από άνδρες και **2.197** από γυναίκες).

Ο συνολικός αριθμός αιτήσεων, το πρώτο τετράμηνο του έτους **2018**, ανέρχεται σε **18.625**, ενώ το αντίστοιχο τετράμηνο του έτους **2017**, είχαν υποβληθεί **19.563** αιτήσεις.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ

Κατά τους μήνες **Μάρτιο-Απρίλιο 2018**, εκδόθηκαν **5.998** αποφάσεις, εκ των οποίων οι **1.833** είναι αποφάσεις που χορηγούν καθεστώς διεθνούς προστασίας (προσφυγικό καθεστώς και επικουρική προστασία). Το ποσοστό αναγνώρισης για τις υποθέσεις που εξετάστηκαν κατ' ουσίαν ανέρχεται για το μήνα **Μάρτιο** στο **41,1%**, ενώ για το μήνα **Απρίλιο** στο **50,6%**.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΛΕΣΒΟΣ, ΧΙΟΣ, ΣΑΜΟΣ, ΛΕΡΟΣ, ΚΩΣ)

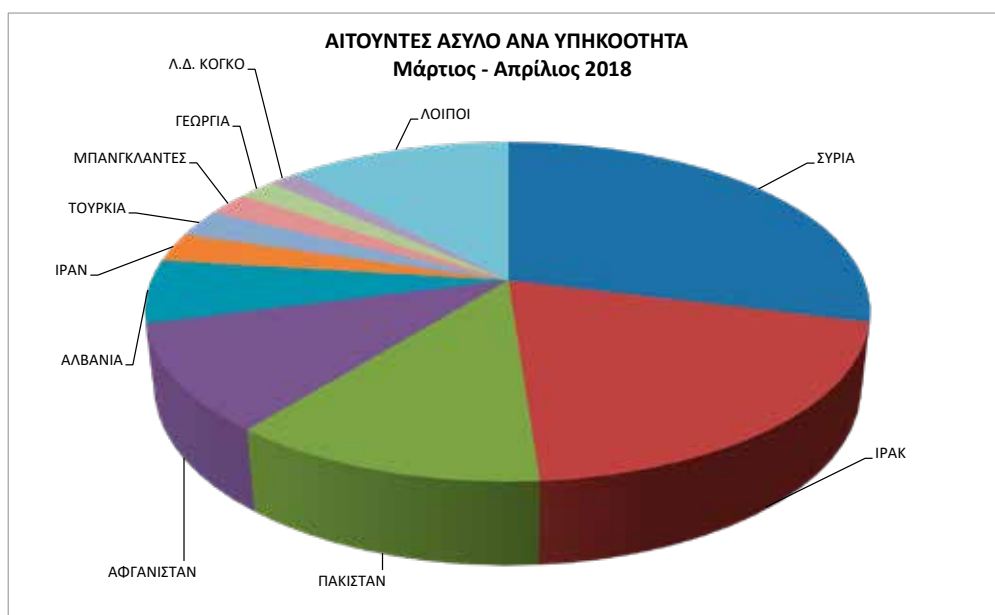
ΑΙΤΗΣΕΙΣ: Το δίμηνο **Μαρτίου-Απριλίου** του έτους **2018**, κατατέθηκαν **5.029** αιτήσεις στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, έναντι **3.075** αιτήσεων που είχαν κατατεθεί το αντίστοιχο δίμηνο του έτους **2017**. Συνολικά, κατά το πρώτο τετράμηνο του έτους **2018**, κατατέθηκαν **9.469** αιτήσεις, ενώ για την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους κατατέθηκαν **6.637** αιτήσεις.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ: Κατά το δίμηνο **Μαρτίου-Απριλίου** του έτους **2018**, εκδόθηκαν **343** αποφάσεις παραδεκτού που αφορούν τη διαδικασία στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, έναντι **744** που είχαν εκδοθεί το αντίστοιχο δίμηνο του έτους **2017**. Συνολικά, κατά το πρώτο τετράμηνο του έτους **2018**, εκδόθηκαν **797** τέτοιες αποφάσεις, ενώ για την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους είχαν εκδοθεί **1.085**.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΟΥΣΙΑΣ (ΘΕΤΙΚΕΣ): Κατά το δίμηνο **Μαρτίου-Απριλίου** του έτους **2018**, εκδόθηκαν **1.135** αποφάσεις χορήγησης διεθνούς προστασίας (προσφυγικό καθεστώς και επικουρική προστασία) που αφορούν τη διαδικασία στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, έναντι **842** που είχαν εκδοθεί το αντίστοιχο δίμηνο του έτους **2017**. Συνολικά, κατά το πρώτο τετράμηνο του έτους **2018**, εκδόθηκαν **2.588** τέτοιες αποφάσεις, ενώ για την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους είχαν εκδοθεί **1.433**.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΛΟΓΩ ΕΥΑΛΩΤΟΤΗΤΑΣ: Κατά το δεύτερο δίμηνο του έτους **2018**, πραγματοποιήθηκαν **3.555** παραπομπές λόγω ευαλωτότητας, έναντι **1.872** κατά το αντίστοιχο δίμηνο του έτους **2017**. Συνολικά, κατά το πρώτο τετράμηνο του έτους **2018**, πραγματοποιήθηκαν **7.096** παραπομπές, έναντι **3.951** παραπομπών κατά το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΛΟΓΩ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗΣ: Συνολικά, κατά το πρώτο τετράμηνο του έτους **2018**, πραγματοποιήθηκαν **719** παραπομπές, ενώ κατά την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους **762**.

ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

© ΑΠΕ-ΜΠΕ / Ορέστης Παναγιώτου

© ΑΠΕ-ΜΠΕ / Ορέστης Παναγιώτου

© ΑΠΕ-ΜΠΕ / Σύμελα Παντζορτζή

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟ Β' ΒΑΘΜΟ

Το πρώτο τετράμηνο του έτους 2018, η Αρχή Προσφυγών περαίωσε τη δευτεροβάθμια εξέταση **3.166** υποθέσεων.

Ο αριθμός των προσφυγών που κατατέθηκαν στην ενδο-χώρα, κατά το δίμηνο **Μαρτίου-Απριλίου** του έτους **2018**, ανέρχεται στις **2.297**, έναντι **1.109** που είχαν κατατεθεί το αντίστοιχο δίμηνο του έτους 2017, ενώ ο συνολικός αριθμός των προσφυγών που κατατέθηκαν στα νησιά το ίδιο δίμηνο του έτους 2018 είναι **386**, έναντι **275** που είχαν κατατεθεί την ίδια περίοδο του έτους 2017 (η συνολική ποσοστιαία μεταβολή –σε ενδοχώρα και νησιά– μεταξύ των ετών 2017 και 2018 για την αναφερόμενη χρονική περίοδο σύγκρισης είναι **72%**).

ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΑ ΑΝΗΛΙΚΑ

Σύμφωνα με τα επικαιροποιημένα στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο εκτιμώμενος αριθμός των ασυνόδευτων ανηλίκων στην Ελλάδα ανερχόταν, στις 30 Απριλίου 2018, σε **3.150**, εκ των οποίων 96% αγόρια, 4% κορίτσια, ενώ 5,3% είναι κάτω των 14 ετών.

49 Δομές Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων συνολικής δυναμικότητας **1.101** θέσεων βρίσκονται σε λειτουργία τόσο στη νησιωτική (Λέσβο, Χίο, Σάμο, Κρήτη) όσο και στην ηπειρωτική Ελλάδα (Αττική, Πελοπόννησο, Δυτική Ελλάδα, Ήπειρο, Δυτική, Κεντρική και Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Θεσσαλία και Κεντρική Ελλάδα).

Το 80% του συνολικού αριθμού των ασυνόδευτων ανηλίκων προέρχονται από τη Συρία, το Αφγανιστάν και το Πακιστάν.

Σε εξέλιξη είναι η προκήρυξη-πρόσκληση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης για τη δημιουργία συνολικά 2.000 μόνιμων θέσεων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων.

Με το νέο νόμο 4538/2018, «Μέτρα για την προώθηση των θεσμών της Αναδοχής και Υιοθεσίας και άλλες διατάξεις», στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων που θα τηρείται στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), θα περιλαμβάνονται και τα ασυνόδευτα ανήλικα.

Σε νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που βρίσκεται στη διαδικασία διαβούλευσης, προβλέπεται η ίδρυση **Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων** στο ΕΚΚΑ και δημιουργούνται **ηλεκτρονικά μητρώα** Ασυνόδευτων Ανηλίκων, Επαγγελματιών Επιτρόπων και Δομών Φιλοξενίας. Ορίζεται επίσης η διαδικασία ανάθεσης της διαβίωσης και φροντίδας του ασυνόδευτου ανηλίκου σε ανάδοχους γονείς, σύμφωνα με τις διατάξεις της πρόσφατης νομοθεσίας.

Ο ΝΕΟΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

© ΑΠΕ-ΜΠΕ / Νίκος Αρβανιτίδης

Με το νόμο 4540/2018 ενσωματώνεται η Οδηγία 2013/33/ΕΕ και εισάγονται ρυθμίσεις που αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στον εξορθολογισμό και στην επιτάχυνση της διαδικασίας εξέτασης των αιτημάτων ασύλου, στη διασφάλιση μεγαλύτερης μέριμνας για τους ανήλικους και ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες, στη βελτίωση των δυνατοτήτων εξέτασης και πιστοποίησης της ευαλωτότητας καθώς και στην εναρμόνιση του Κώδικα Μεταναστευτικής Πολιτικής με την κείμενη νομοθεσία περί συμφώνων συμβίωσης.

Συγκεκριμένα:

Για την επιτάχυνση των διαδικασιών εξέτασης και παροχής διεθνούς προστασίας:

- **Συντέμνονται οι προθεσμίες** για την ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτημάτων ασύλου σε α΄ βαθμό στα νησιά, σε 30 ημέρες (από 90 που ίσχυε ως τώρα) και της εξέτασης των αιτημάτων ασύλου σε β΄ βαθμό, σε 40 ημέρες (από 60 που ίσχυε ως τώρα).

- **Προβλέπονται εναλλακτικές πλασματικές επιδόσεις** σε περίπτωση μη ανεύρεσης του προσφεύγοντος, προκειμένου να του επιδοθεί η απόφαση σε β΄ βαθμό. Αυτές γίνονται προς τον αντίκλιτο ή το δικηγόρο του, προς το δικαστήριο του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή προϊστάμενο της δομής καθώς και με ανάρτηση σε ειδικό ιστότοπο.

- **Είναι δυνατή η αντικατάσταση των δικαστικών λειτουργιών** στις επιτροπές της Αρχής Προσφυγών στην περίπτωση που διαπιστώνεται σημαντική και αδικαιολόγητη καθυστέρηση κατά τη διεκπεραίωση των υποθέσεων.

- **Επιτρέπεται η κατάθεση μεταγενέστερου αιτήματος** μόνο εφόσον ο αιτών υποβάλει νέα στοιχεία, τα οποία χωρίς υπαιτιότητά του δεν επικαλέστηκε κατά την εξέταση της προγενέστερης αίτησης. Προβλέπεται η μη δυνατότητα διαμονής στη χώρα εάν το αίτημα αποσκοπεί στην καθυστέρηση ή παρεμπόδιση απόφασης εκτέλεσης απομάκρυνσης, καθώς και όταν ο αιτών υποβάλει δεύτερη μεταγενέστερη μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης με την οποία η πρώτη μεταγενέστερη κρίθηκε ως απαράδεκτη ή αβάσιμη.

- **Ορίζεται ως τελεσίδικη η απόφαση που εκδίδει η Αρχή**

Προσφυγών – εφόσον ασκηθεί εμπρόθεσμα προσφυγή κατά της πρωτοβάθμιας απόφασης. Ο αιτών άσυλο έχει δικαίωμα να προσφύγει στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια. Όμως, η άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως και αιτήσεως αναστολής εκτέλεσης δεν συνιστά από μόνη της αυτοτελή λόγο αναστολής εκτέλεσης τυχόν απορριπτικής απόφασης επί του αιτήματος παροχής ασύλου.

- **Προβλέπεται η συζήτηση των εκπρόθεσμων προσφυγών** μόνο στην περίπτωση που το εκπρόθεσμο προκύπτει από λόγους ανωτέρας βίας.

- **Καθορίζεται ότι η συζήτηση της προσωρινής διαταγής και της αίτησης αναστολής** καθώς και της έκδοσης απόφασης γίνεται **σε ένα στάδιο**, για την επιτάχυνση της διαδικασίας παροχής ή μη προσωρινής προστασίας.

- **Παρέχεται η συνδρομή ελληνόγλωσσου προσωπικού από την ΕΑΣΟ στην Υπηρεσία Ασύλου** κατά την καταγραφή των αιτήσεων διεθνούς προστασίας και για κάθε άλλη διοικητική ενέργεια.

- **Αλλάζει ο τρόπος ορισμού του Διοικητικού Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών.** Θα γίνεται με απόφαση του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής μετά από δημόσια πρόσκληση και εισήγηση τριμελούς επιτροπής, εντός αποκλειστικών προθεσμιών, με στόχο άμεσα να πάψει να λειτουργεί η Αρχή με μεταβατικό διευθυντή.

Σχετικά με τις συνθήκες υποδοχής, ο νόμος ενσωματώνει διατάξεις της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ. Ενδεικτικά:

- **Προβλέπεται η δυνατότητα γεωγραφικού περιορισμού** στις μετακινήσεις των αιτούντων άσυλο με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου, όταν αυτό εξυπηρετεί την ταχεία επεξεργασία και την αποτελεσματική παρακολούθηση των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας. Ο περιορισμός δεν θίγει τη σφαίρα της ιδιωτικής ζωής καθώς και την άσκηση δικαιωμάτων και μνημονεύεται στα δελτία αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας.

- **Ως προς την κράτηση των αιτούντων άσυλο**, οι σχετικές διατάξεις ενσωματώνουν τις αντίστοιχες της Οδηγίας, ενώ λαμβάνεται **ειδική μέριμνα για τις ευάλωτες ομάδες**. Ειδικότερα, εξασφαλίζεται η επικοινωνία των υπό κράτηση αιτούντων τόσο με τα μέλη της οικογένειάς τους και τους νομικούς τους εκπροσώπους όσο και με εκπροσώπους οργανώσεων που ενεργούν για λογαριασμό της. Η κράτηση πραγματοποιείται σε χώρους που σέβονται την ανθρωπινή αξιοπρέπεια και όχι στον ίδιο χώρο με κρατούμενους του ποινικού δικαίου. Κατά τη διάρκεια της κράτησης, αποτελεί πρώτιστο μέλημα η ψυχική υγεία των κρατούμενων.

- **Η αρμόδια αρχή υποδοχής**, σε συνεργασία με τους κατά περίπτωση αρμόδιους κρατικούς φορείς, διεθνείς οργανισμούς και πιστοποιημένους κοινωνικούς φορείς, **μεριμνά για την παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής** σε είδος ή με μορφή χρηματικού βοηθήματος στους αιτούντες διεθνή προστασία. Η παροχή του συνόλου ή μέρους των υλικών συνθηκών υποδοχής τελεί υπό την προϋπόθεση ότι δεν εργάζονται ή ότι η εργασία τους δεν αποφέρει επαρκείς πόρους.

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΧΗ

- Η στέγαση μπορεί να λαμβάνει τις ακόλουθες μορφές: α) ειδικοί χώροι στέγασης αιτούντων κατά τη διάρκεια εξέτασης της αίτησης στα σύνορα ή σε ζώνες διέλευσης (ΚΥΤ), β) κέντρα φιλοξενίας υπό τη διαχείριση δημόσιων ή ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών φορέων ή διεθνών οργανισμών και γ) μισθωμένες ιδιωτικές κατοικίες ή διαμερίσματα ή ξενοδοχεία που μισθώνονται στο πλαίσιο στεγαστικών προγραμμάτων για αιτούντες.

Για τη διασφάλιση μεγαλύτερης μέριμνας για τους ανήλικους και ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες

- **Λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για τους ανήλικους, για τους ασυνόδευτους ανήλικους, για τις οικογένειες και για τις γυναίκες κατά τη διάρκεια της κύησης και για τρεις μήνες μετά τον τοκετό.** Ειδικά δε για τις γυναίκες δεν προβλέπεται η συνύπαρξη με άνδρες, εκτός αν πρόκειται για πρόσωπα του οικογενειακού τους περιβάλλοντος και ύστερα από συγκατάθεσή τους. Η κράτηση ασυνόδευτων ανηλίκων μπορεί να επιλέγεται σε περίπτωση έσχατης ανάγκης, πάντα με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του ανήλικου και εφόσον δεν μπορούν να εφαρμοστούν εναλλακτικά ή λιγότερο περιοριστικά μέτρα. Η κράτηση ανηλίκων κατά κανόνα δεν μπορεί να ξεπερνά τις 25 ημέρες, ενώ κατ' εξαίρεση μπορεί να παρατείνεται για 20 ημέρες.

- **Όλοι οι ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στη χώρα έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε όλες τις βαθμίδες της δημόσιας εκπαίδευσης.** Η ενηλικίωση και μόνο δεν συνιστά επαρκή λόγο απώλειας του δικαιώματος αυτού. Ομοίως, οι αιτούντες έχουν πρόσβαση στην εργασία και στην παρακολούθηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης με τους ίδιους όρους όπως οι Έλληνες πολίτες.

- **Αρμόδια Αρχή για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων και των χωρισμένων ανηλίκων ορίζεται, με τρίμηνη μεταβατική διάταξη, η Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.**

Για τη βελτίωση των δυνατοτήτων εξέτασης και πιστοποίησης της ευαλωτότητας

- **Κατά τη διαδικασία υποδοχής λαμβάνεται υπόψη η ευαλωτότητα των αιτούντων,** ενώ ορίζεται με σαφήνεια η διαδικασία και οι φορείς που μπορούν να κάνουν την εξέταση και την πιστοποίηση της ευαλωτότητας. Στην περίπτωση των ασυνόδευτων ανηλίκων για την εκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντός τους, λαμβάνονται υπόψη ιδίως οι δυνατότητες επανένωσης της οικογένειας, η ποιότητα ζωής και η κοινωνική ανάπτυξη του ανήλικου, ζητήματα ασφαλείας και προστασίας.

- **Τα θύματα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών πράξεων βίας πιστοποιούνται** με ιατρική γνωμάτευση από καταρτισμένο προσωπικό μόνο δημόσιων φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας, συμπεριλαμβανομένων των ιατροδικαστών και λαμβάνουν την αναγκαία περίθαλψη για την προκληθείσα βλάβη.

Αποζημιώσεις

Προβλέπεται η διαδικασία αποζημίωσης για ζημιές που υπέστησαν περιουσίες φυσικών και νομικών προσώπων στην ευρύτερη περιοχή της Σούδας Χίου και της Τοπικής Κοινότητας Χαλκείου του Δήμου Χίου και στην περιοχή του Δημοτικού Διαμερίσματος Μόριας του Δήμου Λέσβου, οι οποίες οφείλονται σε πράξεις προσφύγων ή μεταναστών και έχουν καταγραφεί και αποτιμηθεί σε σχετικά πρακτικά επιτροπών που εγκρίθηκαν με αποφάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων Χίου και Λέσβου.

Εξαιρούνται: οι καλυπτόμενες από ασφαλιστικό συμβόλαιο σε ισχύ αποζημιώσεις οικιών, επαγγελματικών χώρων, οχημάτων και μηχανημάτων, οι αποζημιώσεις από κλοπές σε οικίες και επαγγελματικούς χώρους και οι αποζημιώσεις για διαφυγόντα κέρδη

Πληρέστερη εναρμόνιση με το δίκαιο της ΕΕ για τη νόμιμη μετανάστευση, σύμφωνα με την Οδηγία 2014/66/ΕΕ. Ενδεικτικά:

- **Εναρμονίζεται ο Κώδικας Μετανάστευσης με την κείμενη νομοθεσία περί των συμφώνων συμβίωσης.** Αποκαθίστανται περιπτώσεις συντρόφων που έχουν συνάψει σύμφωνο καθώς και των τέκνων που έχουν αναγνωριστεί στο πλαίσιο συμφώνου. Σχετική μέριμνα υπάρχει και για τους απευθείας ανιόντες των συντρόφων.

- **Τροποποιείται η άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους και αποκτά τριετή ισχύ.** Μόνη προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας είναι η απόδειξη της παραμονής του αιτούντος στη χώρα για 7 έτη. Με την παραλαβή του αιτήματος χορηγείται στον αιτούντα απόδειξη παραλαβής στην οποία αναγράφεται ότι κωλύεται η έκδοση απόφασης επιστροφής για το χρόνο που θα απαιτηθεί μέχρι την εξέταση του αιτήματος.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

© ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Β. ΑΙΓΑΙΟΥ

Αναγνωρίζοντας τις προκλήσεις της νησιωτικότητας αλλά και τις έκτακτες ανάγκες από τις αυξημένες προσφυγικές ροές, το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης υλοποιεί ολοκληρωμένο σχέδιο για τη στήριξη των νησιών του Αιγαίου, προσφέροντας ουσιαστική χρηματοδότηση και εξειδικευμένη τεχνική υποστήριξη.

Στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου, **χρηματοδοτήθηκε η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, που δέχεται το μεγαλύτερο βάρος του προσφυγικού-μεταναστευτικού, συνολικά με 35 εκατ. ευρώ από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων την τελευταία τριετία, έναντι χρηματοδότησης μόλις 3 εκατ. ευρώ που είχε λάβει το 2014. Επιπλέον, υπερδιπλασιάστηκε ο αρχικός προϋπολογισμός των Ειδικών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και ανήλθε στα 102 εκατ. ευρώ.**

Α. Ειδικά Αναπτυξιακά Προγράμματα Βορείου και Νοτίου Αιγαίου

Στον πυρήνα της προσπάθειας για τη στήριξη των νησιών του Αιγαίου, βρίσκονται τα **Ειδικά Αναπτυξιακά Προγράμματα Βορείου και Νοτίου Αιγαίου**, τα οποία δημιούργησε το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης το 2017, με χρηματοδότηση από εθνικούς πόρους.

Για να καλυφθεί η αυξημένη ζήτηση, **με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, Αλέξη Χαρίτση, ο προϋπολογισμός υπερδιπλασιάστηκε στα 102 εκατ. ευρώ, από 50 εκατ. ευρώ που ήταν αρχικά (25 εκατ. ευρώ για κάθε Περιφέρεια).**

Πρόσθετες παρεμβάσεις, συνολικού ύψους **77 εκατ. ευρώ**, χρηματοδοτούνται από άλλα προγράμματα που τρέχει το Υπουργείο.

Σε κάθε νησί θα γίνει τουλάχιστον ένα έργο, ενώ όλα τα έργα αποτελούν προτάσεις των τοπικών φορέων. Χρηματοδοτούνται έργα σε όλους τους τομείς – από την

ύδρευση και την αποχέτευση, τα λιμάνια και την οδοποιία, τον πολιτισμό και τον τουρισμό, την υγεία και την εκπαίδευση, αλλά και παρεμβάσεις για την ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας. Πρόκειται για κρίσιμες υποδομές που αναβαθμίζουν τις αναπτυξιακές δυνατότητες των νησιών και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των πολιτών, όπως:

- Πλήρης ανακαίνιση κοιτώνων ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Σάμου. Υποστηρικτικό λογισμικό για την καταγραφή προσφύγων και κατοίκων
- Αποκατάσταση ζημιών & ενίσχυση ανωδομής λιμανιού Μαλαγαρίου Σάμου

ΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

- Κατασκευή δικτύου άρδευσης στον Κάμπο της Χίου από το Φράγμα «Κόρης Γεφύρι»
- Αναβάθμιση του Σχολικού Συγκροτήματος Ακαδημίας Μυτιλήνης Δήμου Λέσβου
- Αποκατάσταση του Βαλιδέ Τζαμί στη Λέσβο, στη μορφή που σώζεται τα τελευταία περίπου 200 χρόνια και εγκατάσταση μιας νέας, συμβατής με αυτό χρήσης
- Κατασκευή ταμιευτήρα ύδρευσης στην περιοχή του οικισμού Οινουσσών
- Βελτίωση του οδικού δικτύου της Τήλου

Β. Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

Την τριετία 2015-2017, η χρηματοδότηση της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου αυξήθηκε συνολικά στα **35 εκατ. ευρώ από 3 εκατ. ευρώ το 2014. Μάλιστα, το 2017, η χρηματοδότηση ανήλθε στα 19,5 εκατ. ευρώ, δηλαδή εξαπλάσια σε σχέση με το 2014.**

Σημαντικά έργα χρηματοδοτούνται από το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ, όπως η **κατασκευή Νέου Επιβατικού και Εμπορικού Λιμένα Σιγρίου Λέσβου με 14 εκατ. ευρώ, η αποκατάσταση ζημιών από το σεισμό και η αναβάθμιση του λιμανιού της Κω με 29 εκατ. ευρώ**, έργα που υλοποιούνται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και η **αποκατάσταση ζημιών από τις πλημμύρες**

του Ιανουαρίου στη Λέσβο με 4 εκατ. ευρώ.

Επιπλέον χρηματοδότηση **13,8 εκατ. ευρώ** δίνεται για **έργα οδικής ασφάλειας** στο Βόρειο Αιγαίο από πόρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Γ. ΕΣΠΑ

Τουρισμός - Επιχειρηματικότητα

Συνολικά **32,6 εκατ. ευρώ** διατίθενται σε επιχειρήσεις των νησιών Βορείου Αιγαίου από τις προσκλήσεις του προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα - Επιχειρηματικότητα - Καινοτομία». Επίσης, το τελευταίο έτος έχουν εγκριθεί στο ΕΣΠΑ έργα συνολικού ύψους **12 εκατ. ευρώ** για δημόσιες υποδομές που ενισχύουν την τουριστική ανάπτυξη.

Μεταφορές

Ολοκληρώνεται η «Κατασκευή - Αναβάθμιση του Οδικού Άξονα Καλλονής - Σιγρίου Λέσβου», με συνολικό προϋπολογισμό **61 εκατ. ευρώ**.

Περιβάλλον

Για έργα **διαχείρισης λυμάτων**, το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» διαθέτει **11,7 εκατ. ευρώ** στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου. Στον τομέα της ύδρευσης εντάχθηκαν δυο έργα των **2,5 εκατ. ευρώ**.

Επίσης, τα νησιά του Αιγαίου που δέχονται προσφυγικές ροές ενισχύονται με **3 εκατ. ευρώ** από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους για τη διαχείριση αποβλήτων. Η σχετική πρόσκληση απευθύνεται στους Δήμους Λέσβου, Σάμου, Χίου, Αγαθονησίου, Κω, Λέρου, Μεγίστης (Καστελλόριζου). Το 85% των πόρων του προγράμματος αφορά το Β. Αιγαίο: Λέσβος 60%, Χίος 16%, Σάμος 9%.

Περιφερειακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ)

Για την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου διατίθενται επιπλέον **310 εκατ. ευρώ** από το ΕΣΠΑ 2014-2020 μέσω του Περιφερειακού Προγράμματος. Έχουν ήδη εγκριθεί δύο Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (**ΒΑΑ**) στους **Δήμους Λέσβου & Χίου**, συνολικού προϋπολογισμού **20,1 εκατ. ευρώ**.

Στο Πρόγραμμα INTERREG, έχει ήδη ενταχθεί το έργο ΟΞΥΓΟΝΟ για τη διαρκή κάλυψη των αναγκών των νοσοκομείων των νησιών του Αιγαίου σε προμήθειες οξυγόνου, με ταυτόχρονη αδιάλειπτη τοπική παραγωγή οξυγόνου. Στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου θα εγκατασταθούν **μονάδες παραγωγής οξυγόνου στη Σάμο και τη Μυτιλήνη**.

ΥΓΕΙΑ

© ΑΠΕ-ΜΠΕ / ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

Οι βασικές δραστηριότητες του Υπουργείου Υγείας αφορούν στην παροχή ιατρικών υπηρεσιών σε όλες τις δομές φιλοξενίας καθώς και ζητήματα επιμόρφωσης στελεχών υγείας ώστε να ανταποκριθούν στις ιδιαίτερες ανάγκες του προσφυγικού πληθυσμού (Δράση: «Ανάπτυξη των Παρεχόμενων Υπηρεσιών του Προ.Κε.Κα»).

Ανθρώπινο δυναμικό: Συνεχίστηκε η στελέχωση με 17 άτομα στις ειδικότητες ιατρών, ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών, νοσηλευτών, διερμνέων.

Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη: Το δίμηνο Μαρτίου-Απριλίου 2018 εξετάσθηκαν περίπου 3.268 περιστατικά.

- Η καθημερινή ύπαρξη ιατρού στα κέντρα διευκολύνει την τακτική επανεξέταση του ασθενούς και την πληρέστερη παρακολούθηση των τακτικών περιστατικών, ενώ υπάρχει άμεση ιατρική παρέμβαση στα οξέα συμβάντα, ελαχιστοποιώντας τις πιθανές επιπλοκές από τυχόν καθυστέρηση έναρξης αγωγής.
- Στα περισσότερα κέντρα περιορίστηκαν έως εξαλείφθηκαν τα κρούσματα δερματολογικά μεταδιδόμενων ασθενειών, όπως η ψώρα, ενώ έχουν δοθεί όλες οι απαραίτητες οδηγίες για την άμεση αντιμετώπιση και τον περιορισμό της εξάπλωσης σε περίπτωση εμφάνισης νέων κρουσμάτων.
- Σε συνεργασία με άλλους αρμόδιους φορείς και την ψυχοκοινωνική υπηρεσία, αποτυπώθηκε και ακολου-

θείται διαδικασία για τη διαπίστωση της ανηλικότητας των κρατούμενων.

- Προγραμματίστηκε μαζικός εμβολιασμός για ηπατίτιδα Β και ηπατίτιδα Α στους κρατούμενους των ΠροΚεΚΑ.
- Σχεδιάζονται ενημερωτικές καμπάνιες προκειμένου να ευαισθητοποιήσουν τους κρατούμενους σε θέματα υγιεινής και υγείας.

Ψυχολογική υποστήριξη: Οι παρεχόμενες υπηρεσίες περιλαμβάνουν την ψυχολογική εκτίμηση των ωφελουμένων, τη συμβουλευτική παρέμβαση με τακτικές ατομικές συνεδρίες, τη διεξαγωγή έκτακτων συνεδριών για διαχείριση κρίσης ωφελούμενου, έπειτα από παραπομπή από την Αστυνομία ή το Ιατρικό Κλιμάκιο, την παραπομπή για ψυχιατρική εκτίμηση όπου κρίνεται απαραίτητο, τη διενέργεια Συνέντευξης Ανηλικότητας και σύνταξη Πορίσματος στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο ωφελούμενος έχει αιτηθεί ότι είναι ανήλικος και τέλος, τη διεξαγωγή ψυχοκοινωνικών εκτιμήσεων και τη σύνταξη Ψυχοκοινωνικών Εισηγήσεων στις περιπτώσεις αιτήματος από την Υπηρεσία Ασύλου.

Κατά τη χρονική περίοδο του Μαρτίου - Απριλίου 2018, ο συνολικός αριθμός ωφελούμενων, στους οποίους παρασχέθηκαν υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης, είναι 574. Πιο συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν 420 λήψεις ψυχολογικού ιστορικού, 118 επαναληπτικές συνεδρίες, 19 έκτακτες συνεδρίες, ενώ συνολικά 73 ωφελούμενοι παραπέμφθηκαν σε ψυχίατρο. Διεξήχθησαν 7 Συνεντεύξεις Ανηλικότητας και συντάχθηκαν 10 Ψυχοκοινωνικές Εισηγήσεις.

Κοινωνική υποστήριξη: Τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο, διενεργήθηκαν από τους κοινωνικούς λειτουργούς συνολικά 450 συναντήσεις με ωφελούμενους-παράτυπους μετανάστες, οι οποίες περιλαμβάνουν 314 συναντήσεις για τη λήψη κοινωνικού ιστορικού, καταγραφή αναγκών και αιτημάτων. Επίσης, διενεργήθηκαν 136 επανεκτιμήσεις περιστατικών που αφορούσαν την παροχή ειδών, την ικανοποίηση των αιτημάτων και την ανάγκη για επαναξιολόγηση του περιστατικού.

Σε συνεργασία με το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό των κέντρων, τα περιστατικά που χρήζουν νοσοκομειακής εξέτασης παραπέμπονται στα επείγοντα ή σε τακτικό προγραμματισμένο ραντεβού. Έγιναν 62 παραπομπές για περαιτέρω εξέταση στο νοσοκομείο και οι 31 αφορούσαν εξέταση από ψυχίατρο.

Εξοπλισμός: Ολοκληρώνονται οι απαιτούμενες διαδικασίες για την προμήθεια του ιατροτεχνολογικού, ξενοδοχειακού και λοιπού εξοπλισμού και ήδη έχει γίνει η παραλαβή του εξοπλισμού πληροφορικής.

ΥΓΕΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ PHILOS: ΔΡΑΣΕΙΣ

- Διατομεακή εκπαίδευση στελεχών σε ζητήματα έμφυλης βίας οργανώθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος DAPHNE από τη ΜΚΟ ΔΙΟΤΙΜΑ, σε συνεργασία με το ΚΕΘΙ και τη ΓΓΙΦ. Στο πρόγραμμα παρουσιάστηκε το ιατρικό πρωτόκολλο της σεξουαλικής και έμφυλης βίας αλλά και βασικές γνώσεις για τον HIV και τα Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα από την επιστημονικά υπεύθυνη του προγράμματος PHILOS και του Γραφείου Μετακινούμενων Πληθυσμών του ΚΕΕΛΠΝΟ.
- Στο πλαίσιο του προγράμματος MIO-H Training, πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στις 20-23 Μαρτίου, εκπαιδευτικό σεμινάριο. Το πρόγραμμα MIO-H Training χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υλοποιείται από τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ), την GIZ, την London School of Hygiene and Tropical Medicine και την ASPHEN (Association of Schools of Public Health In the European Region), σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και το ΚΕΕΛΠΝΟ. Το σεμινάριο απευθυνόταν σε ειδικούς στη μεταναστευτική υγεία, με στόχο την προετοιμασία τους για την επιμόρφωση επαγγελματιών υγείας και στελεχών της αστυνομίας. Αντικείμενα της εκπαίδευσης ήταν η πρόληψη, διάγνωση και αντιμετώπιση των λοιμωδών νοσημάτων και της ψυχικής υγείας (παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας ψυχικής υγείας και ψυχολογικής υποστήριξης) καθώς και της επαγγελματικής υγείας και πρόληψης της επαγγελματικής εξουθένωσης.
- Στις 26 Μαρτίου, ημέρα διεθνούς δράσης κατά της φυματίωσης, διοργανώθηκε ημερίδα από το ΚΕΕΛΠΝΟ και το ΕΚΠΑ, όπου παρουσιάστηκαν το πρόγραμμα συνδρομικής επιδημιολογικής επιτήρησης του ΚΕΕΛΠΝΟ στα ΚΥΤ και στις δομές φιλοξενίας, κα-

θώς και τα εργαλεία που χρησιμοποιεί το πρόγραμμα PHILOS για την πρώιμη ανίχνευση της φυματίωσης στον ευάλωτο πληθυσμό των προσφύγων.

- Στο πλαίσιο του προγράμματος του ΔΟΜ «Protecting children in the context of the refugee and migrant crisis in Europe», ο ΔΟΜ και το ΚΕΕΛΠΝΟ οργάνωσαν δυο εκπαιδευτικές ημερίδες για το προσωπικό της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΥΠΥΤ) στη Σάμο και στο Φυλάκιο Έβρου, με αντικείμενο την προστασία των παιδιών στο πλαίσιο της προσφυγικής κρίσης. Εισηγητές στην ημερίδα ήταν εργαζόμενοι του ΔΟΜ και γιατροί του ΚΕΕΛΠΝΟ από τα ΚΥΤ αλλά και την Κεντρική Υπηρεσία.

Κατά το δίμηνο Μαρτίου-Απριλίου, το πρόγραμμα PHILOS συνέχισε την παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας σε κέντρα προσφύγων της ηπειρωτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με ΜΚΟ που ενεργοποιούνται στο χώρο.

Στα πέντε ΚΥΤ όπου το PHILOS είναι ο κύριος πάροχος υπηρεσιών υγείας, το προσωπικό καταφέρνει σε δύσκολες πρακτικά συνθήκες την παροχή πρωτοβάθμιας περίθαλψης, τη συνεχή καταγραφή των νεοαφικθέντων, το συντονισμό όσων δραστηριοποιούνται στον τομέα της υγείας, την αξιολόγηση της ευαλωτότητας σύμφωνα με το σε χρήση εργαλείο που έχει αναπτύξει το επιστημονικό προσωπικό του ΚΕΕΛΠΝΟ, συνεισφέροντας έτσι στη διαδικασία του ασύλου.

Τέλος, το Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2018, πραγματοποιήθηκαν συνολικά 2.565 δόσεις εμβολίων από το προσωπικό του προγράμματος PHILOS και τους συνεργαζόμενους φορείς. Συγκεκριμένα, από το προσωπικό του προγράμματος PHILOS διενεργήθηκαν 1.240 εμβόλια, από το Υγεία για Όλους 411 εμβόλια, από τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό 638 εμβόλια και από τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα 276 εμβόλια.

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Υποστηρικτικές υπηρεσίες σε γυναίκες πρόσφυγες με στόχο τη βελτίωση της προστασίας θυμάτων έμφυλης βίας συνέχισε να παρέχει και κατά το β' δίμηνο του έτους 2018 η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων. Συγκεκριμένα:

- Στις προθέσεις της ΓΓΙΦ είναι ο σχεδιασμός επιμορφωτικών δράσεων σε συνεργασία με το ΕΚΔΔΑ πάνω στα θέματα της αντιμετώπισης της έμφυλης βίας σε προσφυγικούς πληθυσμούς. Οι δράσεις θα απευθύνονται σε στελέχη των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης, των Ανοιχτών Δομών Προσωρινής Υποδοχής και των Ανοιχτών Δομών Προσωρινής Φιλοξενίας, του Δικτύου της ΓΓΙΦ, των Κοινωνικών Υπηρεσιών των ΟΤΑ α' & β' βαθμού και των Κοινωνικών Υπηρεσιών των Νοσοκομείων.
- Η ΓΓΙΦ συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Χτίζοντας ένα δίκτυ ασφαλείας για γυναίκες πρόσφυγες και μετανάστριες - Building the safety net», με συν-εταίρους το Κέντρο Ερευνών για την Ισότητα των Φύλων και το Κέντρο Γυναικείων Ερευνών και Μελετών ΔΙΟΤΙΜΑ, ενώ σε ευρωπαϊκό επίπεδο συμμετέχουν, επίσης, η Ιταλία με την οργάνωση Differenza Donna και η Ισπανία με την οργάνωση Surt. Το Έργο αυτό στοχεύει στη βελτίωση της προστασίας θυμάτων έμφυλης βίας, την πρόληψη και ανταπόκριση των συνεργαζόμενων χωρών στο πλαίσιο της προσφυγικής κρίσης και της μαζικής εισροής μη Ευρωπαίων πολιτών σε ευρωπαϊκές κοινωνίες. Εντός μηνός αναμένεται η έκδοση ενός πολύγλωσσου φυλλαδίου που απευθύνεται στις γυναίκες πρόσφυγες, μεταφρασμένο σε αραβικά, φαρσί και αγγλικά.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

© UNCHR / Alfredo D' Amato

Στοιχεία για την εκπαίδευση των παιδιών των προσφύγων

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων υλοποίησε, κατά το δίμηνο Μαρτίου-Απριλίου, σύμφωνα με το σχεδιασμό του, πλήθος δράσεων για την εκπαίδευση των προσφυγόπαιδων. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η έναρξη λειτουργίας πιλοτικού προγράμματος για την αναγνώριση των ακαδημαϊκών προσόντων των προσφύγων σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Αναλυτικά συμμετείχαν σε Δομές Υποδοχής και Τμήματα Υποδοχής (ΤΥ):

ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΕ ΔΥΕΠ & ΤΥ - 2018

ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	Α΄ ΔΙΜΗΝΟ	Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΥΕΠ	1.793	2.025
ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΥ	4.582	5.291
ΣΥΝΟΛΟ	6.375	7.316

• Άλλες δράσεις του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Διαβατήριο προσόντων προσφύγων: Αξιολογήθηκαν τα προσόντα 92 προσφύγων και εκδόθηκαν 72 ευρωπαϊκά διαβατήρια προσόντων εντός του 2017

Το Υ.Π.Ε.Θ. σε συνεργασία με Γενική Δ/ση για τη Δημοκρατία του Συμβουλίου της Ευρώπης, το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π και τα κέντρα πληροφόρησης για την αναγνώριση προσόντων (του ENIC/NARIC) της Νορβηγίας, του Ην. Βασιλείου και της Ιταλίας εκπόνησαν, κατά το έτος 2017, το πιλοτικό πρόγραμμα «διαβατήριο προσόντων προσφύγων» (passport for refugee qualifications).

Βασικός σκοπός του προγράμματος είναι η καταγραφή των ακαδημαϊκών προσόντων των προσφύγων, ακόμα και όταν αυτά δεν είναι δυνατόν να αποδειχθούν επαρκώς βάσει εγγράφων, μέσα από μια διαδικασία αξιολόγησης.

Κατά τη διάρκεια της πιλοτικής φάσης του προγράμματος το 2017, πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα τρεις κύκλοι αξιολογήσεων (6-10/03/2017, 12-16/06/2017, 25-29/09/2017), όπου αξιολογήθηκαν συνολικά τα προσόντα 92 προσφύγων ενώ εκδόθηκαν 72 ευρωπαϊκά διαβατήρια προσόντων

προσφύγων. Κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων, οι συμμετέχοντες ενημερώνονταν από τους αξιολογητές για τα δωρεάν μαθήματα γλωσσών (ελληνικής και άλλων γλωσσών) που προσφέρονται δωρεάν στην περιοχή της Αττικής, για το ισχύον σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα μας, καθώς και για τη δυνατότητα επίσημης αναγνώρισης των ακαδημαϊκών τους προσόντων από τον ΔΟΑΤΑΠ σε περίπτωση που διαθέτουν τα απαραίτητα επίσημα έγγραφα τους.

Στο ίδιο πλαίσιο, πραγματοποιήθηκε Διεθνής Ημερίδα για την έναρξη της β΄ φάσης του προγράμματος, την Τετάρτη, 28 Μαρτίου 2018.

Το Υπουργείο θα συμμετάσχει στην επόμενη φάση του προγράμματος, η οποία θα διαρκέσει τρία χρόνια (2018-2020).

• Έναρξη επιμορφωτικών δράσεων για την υποστήριξη της εκπαίδευσης παιδιών προσφύγων του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Την Παρασκευή, 9 Μαρτίου 2018, ξεκίνησαν οι επιμορφωτικές συναντήσεις στο πλαίσιο της υλοποίησης της Δράσης 4 «Επιμορφωτικές δράσεις για την υποστήριξη της εκπαίδευσης παιδιών προσφύγων» του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Πράξη «Παρεμβάσεις επιμόρφωσης για την ενίσχυση των σχολικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος» MIS 5004204, Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση»).

Ειδικότερα, η Δράση 4 «Επιμορφωτικές δράσεις για την υποστήριξη της εκπαίδευσης παιδιών προσφύγων» περιλαμβάνει:

- Επιμορφωτικές δράσεις οργανωμένες σε τμήματα με βάση την Περιφέρεια Εκπαίδευσης και τις περιοχές ευθύνης των Σχολικών Συμβούλων όπου λειτουργούν σχολικές μονάδες με ΔΥΕΠ ή/και ΤΥ στις οποίες φοιτούν πρόσφυγες.
- Υποστηρικτικές δράσεις προς τους εκπαιδευτικούς προσχολικής, α/θμιας και β/θμιας εκπαίδευσης που στελεχώνουν ΔΥΕΠ ή/και ΤΥ στις οποίες φοιτούν πρόσφυγες. Οι δράσεις θα υλοποιούνται από επιστημονικούς συνεργάτες του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ).

ΕΡΓΑΣΙΑ

Δράσεις του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τους πρόσφυγες

Το Υπουργείο έχει δρομολογήσει πρωτοβουλίες για την εργασιακή ένταξη και τη διασφάλιση συνθηκών νόμιμης απασχόλησης για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και τους αιτούντες άσυλο. Πιο σημαντικές από αυτές είναι η απόδοση ΑΜΚΑ και οι στοχευμένες δράσεις του ΣΕΠΕ που αποσκοπούν στην προστασία των δικαιωμάτων των εργαζόμενων πολιτών τρίτων χωρών.

Εγγραφή στον ΟΑΕΔ – Σχεδιασμός ένταξης στην εργασία

Ο ΟΑΕΔ, με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου, έδωσε για πρώτη φορά τη δυνατότητα εγγραφής στο Μητρώο Ανέργων του Οργανισμού σε ομάδες του πληθυσμού που μέχρι τώρα δεν μπορούσαν να εγγραφούν, λόγω αδυναμίας απόδειξης μόνιμου τόπου κατοικίας, μεταξύ των οποίων δικαιούχοι διεθνούς προστασίας ή αιτούντες διεθνή προστασία. Για την απόδειξη του τόπου κατοικίας των ανωτέρω ανέργων γίνονται πλέον δεκτά τα κάτωθι δικαιολογητικά: Βεβαίωση δομών προσωρινής φιλοξενίας ή βεβαίωση διαμονής σε παραχωρημένο ακίνητο ή παραχωρητήριο συμβόλαιο για ανέργους πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο.

Στο πλαίσιο της παραπάνω πρωτοβουλίας, το Υπουργείο το επόμενο διάστημα θα ενεργοποιήσει προγράμματα ένταξης των προσφύγων στην εργασία, μεταξύ άλλων και μέσω των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλεγγύας Οικονομίας.

ΑΜΚΑ σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας και αιτούντες άσυλο

Εκδόθηκε εγκύκλιος για την απόδοση ΑΜΚΑ σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας και αιτούντες άσυλο με την οποία:

- Διευκολύνεται η διαδικασία απόδοσης ΑΜΚΑ σε δικαιούχους και αιτούντες διεθνούς προστασίας καθώς και σε ασυνόδευτα ανήλικα.
- Λόγω του ιδιαίτερου καθεστώτος των ασυνόδευτων ανηλίκων, ορίζεται ότι δεν απαιτείται η συμπλήρωση του πεδίου ΑΜΚΑ του εκπροσώπου.
- Απλοποιείται η διαδικασία έκδοσης σε περίπτωση μαζικής εκπροσώπησης (απαιτείται μια υπεύθυνη δήλωση με όλα τα ονόματα).

Δράση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας

- Το 2017 πραγματοποιήθηκε πανελλαδική, ειδικά στοχευμένη καμπάνια ελέγχων για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζόμενων, κατά την οποία ελέγχθηκαν 206 επιχειρήσεις που απασχολούσαν 1.152 εργαζόμενους και επιβλήθηκαν 194 διοικητικές κυρώσεις. Η καμπάνια πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την Ελληνική Αστυνομία, στο πλαίσιο του πανευρωπαϊκού Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης «EMPACT- Trafficking in Human Beings» της Europol.
- Το 2018, σε συνεργασία με συναρμόδιους φορείς, θα υλοποιηθεί πρόγραμμα εκπαίδευσης Επιθεωρητών Εργασίας για τον εντοπισμό και την καταπολέμηση περιπτώσεων εμπορίας ανθρώπων.
- Το ΣΕΠΕ, το προσεχές διάστημα, θα εκδώσει ενημερωτικό υλικό για τα εργασιακά δικαιώματα των πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν και εργάζονται στη χώρα μας. Το υλικό θα μεταφραστεί σε αρκετές γλώσσες και θα διακινήθει σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή.
- Εκπονείται σχέδιο για την ενδυνάμωση της αντιμετώπισης της αδήλωτης εργασίας στον αγροτικό τομέα.

Κοινωνική εργασία για την υποστήριξη προσφυγικών δομών

Το Υπουργείο Εργασίας έχει στηρίξει τις προσφυγικές δομές φιλοξενίας με δύο προγράμματα κοινωφελούς εργασίας. Η χρηματοδότηση προήλθε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και πόρους του ΟΑΕΔ. Οι ωφελοούμενοι των δύο πρώτων προγραμμάτων ήταν 4.139 άτομα και απασχολήθηκαν σε δομές φιλοξενίας, συμβάλλοντας στη συντήρηση των εγκαταστάσεων αλλά και στην καθημερινή λειτουργία τους. Το Υπουργείο Εργασίας ετοιμάζει και τρίτο πρόγραμμα που αναμένεται να ενεργοποιηθεί.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Πολιτιστικές εκδηλώσεις

Εθνικό Θέατρο: «Το Ταξίδι», Δράση με συμμετοχή εφήβων προσφυγούλων

Στην παράσταση του Εθνικού Θεάτρου «Το Ταξίδι», που ανέβηκε στο ισόγειο του «Ρέξ», σε συμπαραγωγή με την Unicef και με χρηματοδότηση της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας (DG-ECHO), συμμετείχαν και έφηβοι πρόσφυγες, τους οποίους η σκηνοθέτης Σοφία Βγενοπούλου είχε αναζητήσει στις υπάρχουσες δομές φιλοξενίας. Οι έφηβοι ηθοποιοί, πλάι σε επαγγελματίες ηθοποιούς του Εθνικού, με χειρονομίες κι αμήχανες αγκαλιές, με δεισοδυτικά βλέμματα, νανουρίσματα και γέλια, με εικόνες από τους εφιάλτες τους και με τα παραμύθια της χώρας τους, μίλησαν τη γλώσσα της ομάδας τους και απέδειξαν πως το θέατρο μπορεί σ' αλήθεια να μεταμορφώσει ζωές.

© ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

© ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

«Υπάρχουμε Μαζί»: 21ος μαθητικός διαγωνισμός για τη συνύπαρξη

Πάνω από 1.000 μαθητές και μαθήτριες, ανάμεσά τους και παιδιά πρόσφυγες, συμμετείχαν στο φετινό 21^ο Διαγωνισμό Μαθητικής Δημιουργίας με θέμα «Υπάρχουμε Μαζί», που διοργανώθηκε από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, σε συνεργασία με την Επιτροπή Ευαισθητοποίησης Νέων.

Σε 30 πόλεις της χώρας, παιδιά από 130 σχολεία α/βάθμιας και β/βάθμιας εκπαίδευσης δούλεψαν, ομαδικά ή ατομικά, παρουσιάζοντας γραπτά κείμενα, αφίσες, κόμικ, βίντεο και φωτογραφίες για τη συνύπαρξη με τους πρόσφυγες στο σχολείο, τη γειτονιά, τη δουλειά, το πανεπιστήμιο.

Τα πρώτα βραβεία απέσπασαν συνολικά 63 μαθητές και μαθήτριες από διάφορες περιοχές της χώρας, που ζωγράρισαν, έγραψαν ποιήματα, σκέφτηκαν πρωτότυπα μηνύματα αναφερόμενα σ' έναν κόσμο ο οποίος δίνει την ευκαιρία σε όλους μας –πέρα από καταγωγή, θρησκεία, αναπηρία ή τραυματικές εμπειρίες– να «υπάρχουμε μαζί».

Εθνική Λυρική Σκηνή: Διαπολιτισμική Χορωδία, Εναλλακτική Σκηνή ΕΛΣ

Η Διαπολιτισμική Χορωδία της Εθνικής Λυρικής Σκηνής έχει ξεκινήσει τη στελέχωση και τις πρόβες της από τον Δεκέμβριο του 2016. Τα μέλη της προέρχονται από διαφορετικές χώρες του κόσμου, όπως Ιράν, Σλοβακία, Νέα Γουινέα, Συρία, Κύπρο, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελλάδα κ.ά. Το κοινωνικό αυτό πρόγραμμα της ΕΛΣ φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα χώρο δημιουργίας, έκφρασης και κοινωνικής δικτύωσης συνδυάζοντας παραδοσιακά τραγούδια από τις χώρες προέλευσης των συμμετεχόντων, με το κλασικό χορωδιακό ρεπερτόριο.

Η Διαπολιτισμική Χορωδία επισκέπτεται χώρους ξένων κοινοτήτων, φιλοξενίας προσφύγων και σχολεία μεταναστών. Ο διαπολιτισμικός της χαρακτήρας επιτρέπει την ισότιμη ανταλλαγή μουσικού ρεπερτορίου μεταξύ των μελών της, ενώ παράλληλα αποτελεί ένα δημιουργικό περιβάλλον εκμάθησης της γλώσσας.

ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Επίσκεψη Βίτσα-Αβραμόπουλου σε Λιβαδειά & Ριτσώνα

Ο Υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής, Δημήτρης Βίτσας, και ο Ευρωπαϊός Επίτροπος Μετανάστευσης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Ιθαγένειας Δημήτρης Αβραμόπουλος, επισκέφθηκαν τη Λιβαδειά και τη δομή φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών στη Ριτσώνα.

Στη Λιβαδειά έλαβαν μέρος σε σύσκεψη με τη Δήμαρχο Γιώτα Πούλου, τον Γενικό Γραμματέα Μετανάστευσης Μιλτιάδη Κλάπα και τον εκπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες Philippe Leclerc, ενώ επισκέφθηκαν και διαμερίσματα στα οποία διαμένουν αιτούντες άσυλο.

Στη συνέχεια, επισκέφθηκαν τη δομή φιλοξενίας στη Ριτσώνα και συνομίλησαν με τους διαμένοντες και τους εκπροσώπους του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης εκεί. Ο Υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής Δ. Βίτσας επεσήμανε ότι η ελληνική κυβέρνηση θεωρεί ανθρωπιστικό, ευρωπαϊκό και εθνικό της καθήκον να συνεχίσει στο δρόμο της προστασίας των αιτούντων άσυλο, των προσφύγων και των μεταναστών και να επιλύσει τα προβλήματά τους. Το προσφυγικό και μεταναστευτικό αποτελεί ένα ζήτημα που ορίζεται ως ανθρωπιστικό, αλλά συγχρόνως χρειάζεται μια κεντρική ευρωπαϊκή διαχείριση, τόνισε.

© Νίκος Μαγγίνας

© ΑΠΕ-ΜΠΕ / Αλέξης Μπελιές

© ΑΠΕ-ΜΠΕ / Αλέξης Μπελιές

Επίσκεψη Φ. Παντιώρα στον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο

Συνάντηση με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο πραγματοποίησε στο Φανάρι, η Ειδική Γραμματέας Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης Φωτεινή Παντιώρα. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης εξέφρασε την ικανοποίησή του για το έργο της ελληνικής Πολιτείας και τη συμβολή της ελληνικής κοινωνίας στο θέμα των προσφύγων.

Η Ειδική Γραμματέας ευχαρίστησε τον Οικουμενικό Πατριάρχη για τα θερμά του λόγια και τη συμβολή του στο προσφυγικό ζήτημα. Τον ενημέρωσε για τις εργώδεις προσπάθειες καθώς και συγκεκριμένες δράσεις της ελληνικής κυβέρνησης όσον αφορά στη διαχείριση του προσφυγικού-μεταναστευτικού, τονίζοντας ότι πρόκειται για ένα ανθρωπιστικό ζήτημα το οποίο προϋποθέτει την έμπρακτη στήριξη και αλληλεγγύη όλων των συμβαλλόμενων μερών.

Η κ. Παντιώρα τόνισε ότι ο Οικουμενικός Πατριάρχης είναι ένας ξεχωριστός ιεράρχης, ο οποίος ενσαρκώνει με τον πιο εύγλωπτο τρόπο τα πανανθρώπινα μηνύματα της οικουμενικότητας, της ειρήνης, της συνεργασίας και της αλληλεγγύης προς τον αδύναμο και τον κατατρεγμένο.

ΠΗΓΕΣ:

Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής
Υπουργείο Εσωτερικών
Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Υπουργείο Υγείας
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Τα στοιχεία είναι επικαιροποιημένα έως τις 30 Απριλίου 2018

Ειδικές ευχαριστίες για την παραχώρηση της χρήσης φωτογραφικού υλικού στους:

- Αθηνάϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων και στους φωτογράφους Μανώλη Λαγουτάρη, Ορέστη Παναγιώτου, Συμέλα Παντζαρτζή, Κάτια Χριστοδούλου, Αλέξη Μπελτέ και Mihaela Noroc.
- Εθνικό Θέατρο
- Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και τους φωτογράφους Yorgos Kyvernitis, Alfredo D' Amato, Markel Redondo
- Γιατρούς του Κόσμου
- Περιφέρεια Β. Αιγαίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

Ειδική Γραμματεία Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων

 @infocrisisGr